

MCB-001-015203   Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April/May – 2018

Sociology - 203

(Social Change & Development in India) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 015203

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

- સૂચના :**
- (1) દરેક પ્રેશનના જવાબ આપો.
  - (2) દરેક પ્રેશનના ગુણ સરખા છે.

૧ સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ આપી, તેના સહાયક પરિબળો વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૧ સંસ્કૃતિકરણનો અર્થ આપી એમ. એન. શ્રીનિવાસનનો સંસ્કૃતિકરણનો ઘ્યાલ સમજાવો. ૧૪

૨ આધુનિકરણનાં કારણો ભારતીય સમાજમાં આવેલું પરિવર્તન સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ હર્બટ સ્પેન્સરનો સામાજિક ઉત્કાંતિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪

૩ સામાજિક પરિવર્તનનાં ઘ્યાલમાં પ્રગતિની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ વિકાસનો અર્થ આપી આર્થિક વિકાસનાં સામાજિક પરિમાણો સમજાવો. ૧૪

૪ પરિવર્તનનાં સિદ્ધાંત તરીકે 'રેખીય' અને 'વર્તુળ'ના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૪ આયોજનનો અર્થ આપી, ભારતમાં પંચવર્ષીય યોજનાઓનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૫	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (૧) ટકાઉ વિકાસ સમજાવો (૨) સામાજિક પરિવર્તનનાં લક્ષણો (૩) માનવ વિકાસ સમજાવો (૪) વિકાસનાં પ્રકારો.	૧૪
---	---	----

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) All questions carry equal marks.

1 Give the meaning of social change and describe its supportive factors. **14**

OR

1 Give the meaning of Sanskritization and explain the M. N. Shreenivasan concept of Sanskritization. **14**

2 Explain the social change in Indian society due to Modernization. **14**

OR

2 Explain the “Herbert Spensors” theory of social organism. **14**

3 Discuss the progress in a concept of social change. **14**

OR

3 Give the meaning of development and discuss the social dimension of economical development. **14**

4 Discuss the ‘Liner’ and ‘Circle’ theory as theory of change. **14**

OR

4 Give the meaning of planning and evaluate the five year plan in India. **14**

5 Write short notes : (any two) **14**

- (1) Explain the sustainable development.
- (2) Characteristics of social change.
- (3) Explain the human development.
- (4) Type of development.